

**МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**

з дисципліни

"ОБЛІК І АНАЛІЗ ЗЕД"

для підготовки бакалаврів
напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»

ЗМІСТ

I.	Завдання для самостійної роботи	3
	Змістовий модуль I. Принципи зовнішньоекономічної діяльності	3
Тема 1.	Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності	3
Тема 2.	Договірні відносини у сфері зовнішньоекономічної діяльності	3
Тема 3.	Поняття валютних цінностей та облік операцій з ними	4
Тема 4.	Облік розрахункових операцій у зовнішньоекономічній діяльності	5
	Змістовний модуль II. Організація обліку витрат на виробництво	5
Тема 5.	Організація обліку витрат допоміжних виробництв	5
Тема 6.	Зведений облік витрат на виробництво та складання звітної калькуляції	6
Тема 7.	Калькулювання собівартості за повними витратами та за змінними витратами	7
Тема 8.	Облік інших операцій у зовнішньоекономічній діяльності	8
Тема 9.	Аналіз зовнішньоекономічної діяльності	8
II.	Рекомендована література	9

I. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ПРИНЦИПИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1: Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності.

Питання для самостійного поглиблення вивчення

1. Які суб'єкти відносяться до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності?
2. Які види зовнішньоекономічної діяльності існують?
3. В якому разі запроваджується процедура квотування?
4. Що таке автоматичне ліцензування?

Практичне завдання

Завдання

На основі даних для виконання задачі провести розрахунки і відобразити на рахунках бухгалтерського обліку. Частка іноземного інвестора у статутному капіталі ТОВ — Парадіз складає 25%. Сума іноземної інвестиції – 20000 доларів США. Вид іноземної інвестиції – інструменти для виробничого цеху. Курс НБУ на дату підписання установчих документів – 5,55 грн. за 1 дол. США. Умовна ставка ввізного мита дорівнює 2%.

Тема 2: Договірні відносини у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Питання для самостійного поглиблення вивчення

1. Що таке неавтоматичне ліцензування?
2. За яких умов запроваджується ліцензування імпорту?
3. За яких умов запроваджується ліцензування експорту?
4. Що таке автоматичне ліцензування?

Практичне завдання

Завдання

На основі даних для виконання задачі провести розрахунки і відобразити на рахунках бухгалтерського обліку. Між резидентами України – підприємствами А і Б укладений бартерний контракт. За умовами договору підприємство А постачає торгівельно-виробничому підприємству Б товари на суму 24000 грн., у тому числі ПДВ – 4000 грн. Підприємство Б здійснює зустрічну поставку у вигляді надання юридичних послуг на еквівалентну вартість. Підприємства А і Б є платниками податку на додану вартість.

Тема 3: Поняття валютних цінностей та облік операцій з ними.

Питання для самостійного поглиблення вивчення

1. Назвіть особливості документального оформлення імпорتنих операцій.
2. Наведіть класифікацію імпорتنих операцій.
3. Визначте особливості обліку імпорту товарно-матеріальних цінностей та послуг.
4. Що таке кредиторська та дебіторська заборгованість?

Практичне завдання

Завдання

ТОВ «Поділля» 01.04.2018 р. імпортувало товари, вартість яких в еквіваленті національної валюти становила 58000 грн. На митниці сплачено мито - 2000 грн., плата за оформлення - 500 грн. В цей же день органам митного контролю підприємство надало податковий вексель на суму ПДВ, що склала 12000 грн. Вексель погашено 17.04.2018 р. грошовими коштами.

Тема 4: Облік розрахункових операцій у зовнішньоекономічній діяльності.

Питання для самостійного поглиблення вивчення

1. Назвіть найбільш розповсюджені форми міжнародних розрахунків.
2. Які особливості слід враховувати при проведенні міжнародних банківських переказів ?
3. Вкажіть особливості розрахунків у формі інкасо та їх обліку.
4. Суть акредитивної форми розрахунків.

Практичне завдання

Завдання

На основі даних для виконання задачі провести розрахунки і відобразити на рахунках бухгалтерського обліку. Між підприємствами А і Б укладений бартерний контракт з обміну подібними товарами на суму 18000 грн., у тому числі ПДВ – 3000 грн. Справедлива вартість запасів, переданих підприємством А, дорівнює 15000 грн., у той час як облікова (балансова) вартість цих запасів дорівнює 19000 грн.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО

Тема 5: Облік експортних операцій.

Питання для самостійного поглиблення вивчення

1. Види акредитивів , порядок їх здійснення.
2. Порядок здійснення розрахунків векселем.
3. Порядок здійснення міжнародних розрахунків у формі відкритого рахунку.
4. Які існують недоліки під час застосування різних видів міжнародних розрахунків?

Практичне завдання

Завдання

На основі даних для виконання задачі провести розрахунки і відобразити на рахунках бухгалтерського обліку. Замовник відвантажив переробникові давальницьку сировину на суму 55000 гривень. Як оплата за послуги з її переробки у виконавця залишається частина готової продукції на суму 18000 гривень, в тому числі ПДВ - 3000 гривень. Відобразити операції в замовника і виконавця.

Тема 6: Облік лізингових та транспортних операцій у ЗЕД.

Питання для самостійного поглиблення вивчення

1. Яких вимог необхідно дотримуватися відносно експорту товарів (робіт, послуг)?
2. Які операції з експорту заборонені в Україні?
3. З чого складається експортна ціна?
4. З чого складаються витрати виробника товарів на експорт?

Практичне завдання

Завдання

На основі даних для виконання задачі провести розрахунки і відобразити на рахунках бухгалтерського обліку.

Частка іноземного інвестора у статутному капіталі ТОВ — Альфа складає 15 %. Сума іноземної інвестиції – 20000 доларів США. Вид іноземної інвестиції – транспортні засоби. Курс НБУ на дату підписання установчих документів – 5,55 грн. за 1 дол. США. Умовна ставка ввізного мита дорівнює 2 %. По закінченні 30 календарних днів вексель не був погашений, тому він підлягає оплаті. На дату сплати ввізного мита за векселем курс НБУ склав 5,6 грн. за 1 дол. США. При зарахуванні майна на баланс підприємства у вигляді основних засобів вексель був погашений.

Однак через півроку зазначене майно було відчужене на підставі договору купівлі-продажу. Тому підприємству необхідно сплатити ввізне мито, сума якого визначається шляхом перерахунку митної вартості майна (основних засобів) у валюту України за курсом НБУ, що діє на день відчуження майна (курс НБУ на цей день склав 5,7 грн. за 1 дол. США).

Тема 7: Облік комісійних та консигнаційних операцій.

Питання для самостійного поглиблення вивчення

1. Поняття консигнації
2. Що є предметом договору комісії
3. Сутність комісійних операцій
4. Як розраховується комісійна винагорода

Практичне завдання

Завдання

На основі даних для виконання задачі провести розрахунки і відобразити на рахунках бухгалтерського обліку.

Підприємством – резидентом України укладений зовнішньоекономічний бартерний контракт з нерезидентом. На підставі цього контракту сторони обмінюються неподібними запасами на загальну суму 12500 дол. США. Курс НБУ 5,25 грн. за дол. США на момент отримання товарів від нерезидента і 5,3 грн. за дол. США на момент відвантаження товарів нерезидентом. Операції відобразити за умови, що підприємство-резидент першим отримає товари від нерезидента.

Тема 8: Облік інших операцій у зовнішньоекономічній діяльності

Питання для самостійного поглиблення вивчення

1. Хто може бути іноземним інвестором?
2. Які види підприємств з іноземними інвестиціями?
3. Які форми здійснення іноземних інвестицій ?

Практичне завдання

Завдання

На основі даних для виконання задачі провести розрахунки і відобразити на рахунках бухгалтерського обліку.

Підприємство отримало валютну виручку в розмірі 20000 доларів. Після здійснення обов'язкового 50-відсоткового продажу валюти, яка надійшла, передбачається придбати німецькі марки. Комісійні банку складають 50 доларів. Курс USD 5.52 грн./ USD Курс DM 2.568 грн./ DM

Тема 9: Аналіз зовнішньоекономічної діяльності.

Питання для самостійного поглиблення вивчення

1. Облік та оформлення закордонних відряджень.
2. Порядок вивезення іноземної валюти за межі України фізичними особами, які виїжджають у службові відрядження.
3. Одержання іноземної валюти на закордонні відрядження в установах банків.

Практичне завдання

Завдання

На основі даних для виконання задачі провести розрахунки і відобразити на рахунках бухгалтерського обліку.

Перерахована передоплата за імпортований товар в сумі 40000 доларів США.

Курс НБУ на дату перерахування склав 5.2 гривні за 1 долар. На дату отримання товару курс НБУ склав 5.1 гривень за 1 долар

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Кадуріна Л.О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. Навч. посібник. - К.: Слово, 2009.
2. Бутинець Ф.Ф. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. Навч. посібник. – Житомир: ПП «Рута», 2005.
3. Дегтярева О.И., Полякова Т.Н., Саркисов С.В. Внешнеэкономическая деятельность: уч. пособие, - 2-е изд.- М.: Дело, 2010.
4. Буряк П.Ю. Облік на підприємствах малого бізнесу: навчальний посібник для вузів / П.Ю. Буряк, Л.Ю. Шевців, Хом'як Р.Л. – К.: Професіонал, 2008. – 272 с.
5. Герасим П.М. Податковий облік і звітність на підприємствах: Підручник / П.М. Герасим, Г.П. Журавель, Л.Я. Хомин. – К.: ВД «Професіонал», 2011. – 448 с.
6. Лишиленко А.В. Бухгалтерський учет: учебник для вузов / А.В. Лишиленко. – 3-е изд., переделан. и доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 736 с.
7. Організація бухгалтерського обліку. Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – 3-є вид., доп. і пер. – Житомир: ПП «Рута», 2006. – 592 с.
8. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів – 6-те вид. – К.: А.С.К., 2004. – 784 с.

Додаткова

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 № 996-XIV (з пізнішими змінами й доповненнями).
2. Закон України «Про іноземне інвестування» № 93 від 19.03.96р.
3. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» № 185/94-ВР від 23.09.94р.
4. Закон України від 23.12.98 р. №351-XIV «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в області ЗЕД».
5. Указ Президента України від 04.10.94 р. №567/94 «Про застосування Міжнародних правил інтерпретації комерційних термінів».
6. Декрет Кабінету Міністрів України від 19.02.93 р. №15-93 «Про систему валютного регулювання та валютного контролю».
7. Закон України від 19.03.96р. №93/96-ВР «Про режим іноземного інвестування».
8. Постанова КМУ від 29.04.99 №756 «Про деякі питання регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності».

9. Декрет Кабінету міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» № 15-93 від 10.02.93р.
10. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку затв. наказом МФУ від 24.05.95 р. № 88.
11. П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затв. наказом МФУ від 31.03.1999 р. № 87.
12. П(С)БО 6 «Виправлення помилок та зміни у фінансових звітах», затв. наказом МФУ від 28.05.1999 р. № 137.
13. П(С)БО 7 «Основні засоби» затв. наказом МФУ від 27.04.2000р. № 92
14. П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» затв. наказом МФУ від 18.10.1999р. № 242.
15. П(С)БО 9 «Запаси» затв. наказом МФУ від 20.10. 1999р. № 246
16. П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» затв. наказом МФУ від 8.10.1999р. № 237.
17. П(С)БО 15 «Дохід», затв. наказом МФУ від 29.11.1999 р. № 290.
18. П(С)БО 16 «Витрати», затв. наказом МФУ від 31.12.1999 р. № 318.
19. П(С)БО 17 «Податок на прибуток», затв. наказом МФУ від 28.12.2000 р. № 353.

Інформаційні ресурси

1. Законодавчі та нормативні акти. - <http://www.uazakon.com>
2. Всеукраїнська бухгалтерська газета «Податки та бухгалтерський облік». - <http://www.nibu.factor.ua>
3. Всеукраїнська бухгалтерська газета «Все про бухгалтерський облік». - <http://www.vobu.com.ua>
4. Державна податкова служба України. - <http://www.sta.com.ua>
5. Бібліотека Верховної Ради України. - <http://www.lib.rada.gov.ua>
6. Державний комітет статистики України. - <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Кабінет Міністрів України. - <http://www.kmu.gov.ua>
8. Національний банк України. - <http://www.bank.gov.ua>
9. Міністерство фінансів України. - <http://www.minfm.gov.ua>
10. Фонд державного майна України. - <http://www.spfu.gov.ua>
11. Банк міжнародних розрахунків. - <http://www.bis.org>
12. Державний комітет статистики України. - <http://www.ukrstat.gov.ua>
13. Світовий економічний форум. - <http://www.weforum.org>
14. Україна фінансова: Інформаційна база даних. - <http://www.ufin.com.ua>
15. Центр соціально-економічних досліджень CASE –Україна. - <http://www.case.ukraine.kiev.ua>